

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKA AKADEMIA NAUK

JOURNAL OF URBAN ETHNOLOGY

18/2020

ETNOLOGIA, ANTROPOLOGIA MIASTA

INSTYTUT ARCHEOLOGII I ETNOLOGII
POLSKA AKADEMIA NAUK

JOURNAL OF URBAN ETHNOLOGY
18/2020

ETNOLOGIA, ANTROPOLOGIA MIASTA

JUE
Kraków

Redaktor naczelny / Editor-in-chief: dr hab. Róża Godula-Węclawowicz, prof. IAE PAN (etnologia)
Sekretarze redakcji / Editorial secretaries: dr Ewa Baniowska-Kopacz (etnologia), dr Alicja Soćko-Mucha (etnologia)

Redaktor tematyczny / Topic editor: dr hab. Grażyna Ewa Karpińska, prof. UŁ (etnologia)

Redaktor języka polskiego / Polish language editor: dr Joanna Kulczyńska-Kruk (filologia polska)

Rada naukowa / Scientific Council:

dr hab. Marcin Brocki (Uniwersytet Jagielloński, Kraków); Dr. Iwona Dudek-Blaise (Centre national de la recherche scientifique, Marseille); doc. Ph Dr. Jan Horský, Ph.D. (Univerzita Karlova v Praze, Praha); Ph.D. Laurie Koloski Assoc Prof (University of William&Mary, Williamsburg, VA, USA); dr hab. Aleksandr Musin (Instytut historii material'noj kul'tury, Rossijskaja akademija nauk, Sankt-Peterburg); prof. dr hab. Aleksander Posern-Zieliński (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu); PhD Agnieszka Sadraei (Historic Royal Palaces, Tower of London); Peter Salner, PhDr., DrSc. (Slovenská akadémia vied, Bratislava); doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc. (Univerzita Karlova v Praze, Praha); prof. dr hab. Franciszek Ziejka (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)

Koncepcja okładki / Cover design: Róża Godula-Węclawowicz

Autor zdjęcia na okładkę / Cover photograph: Mirosław Mrozik, www.mrozilla.pl

Recenzenci / Board of Reviewers:

dr hab. Joanna Bar, prof. UP; prof. dr hab. Janusz Barański; dr hab. Karolina Bielenin-Lenczowska; prof. dr hab. Katarzyna Duda; dr hab. Dagnosław Demski, prof. IAE PAN; dr Sergey Dukhanov; dr hab. Małgorzata Dymnicka, prof. PG; dr hab. inż. arch. Andrzej Gaczoł, prof. PK; dr hab. Monika Golonka-Czajkowska, prof. UJ; prof. zw. dr hab. Andrzej Gwóźdź; dr hab. Joanna Hańderek, prof. UJ; prof. dr hab. Iwona Kabzińska; dr hab. Katarzyna Kaniowska, prof. UŁ; dr hab. Paweł Kubicki, prof. UJ; dr hab. Magdalena Matysek-Imielińska; dr hab. Anna Niedźwiedz, prof. UJ; dr hab. Adam Pomieciński, prof. UAM; prof. zw. dr hab. Ewa Rewers; dr hab. Sławomir Sikora; dr hab. Agata Skórzyńska, prof. UAM; prof. zw. dr hab. Anna Tyrpa; dr hab. Andrzej Wejland, prof. UŁ; ks. dr hab. Stanisław Wronka.

Tłumaczenie artykułu G.E. Karpińskiej / Translation of the article by G.E. Karpińska: Klaudyna Michałowicz

Tłumaczenie artykułu K. Nędzy-Sikoniowskiej / Translation of the article by K. Nędza-Sikoniowska: Paweł Gruchała

Tłumaczenie artykułu B. Soukupovej / Translation of the article by B. Soukupová: Robin Cassling

Korekta abstraktów / Proofreading of the abstracts: Klaudyna Michałowicz

Korekta / Proofreading: korektorzy językowi, autorzy / proofreaders in native languages, authors

Opracowanie graficzne, skład: „ROCH” Wojciech Ochocki

Druk:

Journal of Urban Ethnology jest ewaluowane przez: Web of Sciences – Emerging Sources Citation Index; ERIH PLUS; Index Copernicus – International Journals Master Lists; Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (wykaz czasopism 2019, pozycja 13118).

Artykuły z poszczególnych numerów są dostępne on-line:

<http://journals.iaepan.pl/jue/index>

oraz

<http://rcin.org.pl/dlibra/publication?id=75042&ctab=3>

Pismo założone w 1992 r., do 2001 r. wydawane przez Muzeum Niepodległości w Warszawie, następnie do 2010 r. przez Polskie Towarzystwo Etnologii Miasta. Od grudnia 2012 r. prawnym właścicielem tytułu jest Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk.

Adres / Address:

Journal of Urban Ethnology

Pracownia Etnologii w Krakowie IAE PAN

ul. Sławkowska 17

31-016 Kraków

Polska

e-mail: jue.etno.pan@gmail.com

tel. : +48 12 422 48 65

<http://journals.iaepan.pl/jue/index>

Journal of Urban Ethnology © Copyright 2020. All papers are copyright to their authors and Institute of Archaeology and Ethnology Polish Academy of Sciences.

PL ISSN 1429-0618

e-ISSN 2719-6526

SPIS TREŚCI – CONTENTS

Antropologiczne konteksty kreowania i użytkowania przestrzeni miasta

Anthropological contexts of creating and using city space

Blanka Soukupová

A typology of 'war' over the public space in the contemporary city. Examples from Prague 9
Typologia „walki“ o przestrzeń we współczesnym mieście. Praskie przykłady

Grzegorz Błahut

Rozwój szlaków tranzytowych i komunikacyjnych w mieście a problem degradacji przestrzeni publicznej 31
Development of transit and communication routes in the city towards the degradation of public space problem

Ryszard Vorbrich

Saint-Louis – miasto zaszczerpione. Europejski model urbanistyczny i kulturowy na gruncie afrykańskim 47
Saint-Louis – a grafted city. European urbanistic and cultural model on Africal ground

Jacek Jan Pawlik

Ulica afrykańskiego miasta jako przestrzeń życia na przykładzie Lomé, stolicy Togo 71
The street of an African city as a living space, as exemplified by Lomé, the capital of Togo

Kinga Nędza-Sikoniowska

Project of a House-Commune for Anzhero-Sudzhensk as a Part of the Soviet Utopian Discourse at the Turn of the 1920s and 1930s 87
Projekt domu komuny dla Anżero-Sudżenska jako część radzieckiego dyskursu utopijnego z przełomu lat 20. i 30. XX wieku

Grażyna Ewa Karpińska

Culture-creating activities in the city space: examples from Lodz. Anthropological contexts 105
Działania kulturotwórcze w przestrzeni miasta: przykłady z Łodzi. Antropologiczne konteksty

Marta Kudelska

Spacerownik miejski po krakowskich niezależnych galeriach sztuki, czyli specyfika oddolnych inicjatyw artystów w mieście 121
City walking guide for independent art galleries, or the special character of grassroots initiatives of the city's artists.

Renata Hołda

Niebezpieczne dzieło sztuki. Tęcza w przestrzeniach miejskich Warszawy 137
A dangerous work of art. A Rainbow in the urban spaces of Warsaw

Marek Karczewski

- Ogród w centrum miasta? Niektóre aspekty rozwoju symbolu ogrodu Eden w tradycji biblijnej 155
Garden in the city center? Some aspects of the development of the Eden garden symbol in biblical tradition

MISCELANEA**Agnieszka Szczepaniak-Kroll**

- Polacy w Berlinie i Londynie: różne oblicza sukcesu migracyjnego. Część 1 167
Poles in Berlin and London: different faces of migration success. Part 1

Anna Szymoszyn

- Polacy w Berlinie i Londynie: różne oblicza sukcesu migracyjnego. Część 2 195
Poles in Berlin and London: different faces of migration success. Part 2

Ewa Nowina-Sroczyńska

- Moc filmowego obrazu. Herzog i epifanie 217
The power of the film image. Herzog and epiphanies

Anna Woźniak

- Co to znaczy być dzisiaj wieśniakiem? – antropologiczna analiza treści wypowiedzi internautów . . . 239
What does it mean to be a 'redneck'? – the anthropological analysis of internet users' comments

MATERIAŁY**Tobiasz Orzeł**

- Budownictwo ludowe w krajobrazie Krakowa 267
Folk architecture in landscape of Cracow

- Informacje dla autorów / Information for Contributors 291**